

Dovezená dřevní hmota nahrazuje uhlí nejen v Dánsku – schyluje se k dalšímu zelenému průšvihů?

oenergetice.cz | 21.2.2017 | Rubrika: Názory | Strana: 0 | Autor: [Vladimír Wagner](#) | Téma: Evropské fondy, dotace a životní prostředí

Dánsko, Velká Británie a řada dalších evropských zemí začíná přestavovat uhelné elektrárny na spalování biomasy. Má to být důležitý krok na cestě ke snížení emisí a ekologické elektroenergetice. Zmíněné státy nemají dostatek lesů, takže potřebnou štěpku a pelety dovážejí ze zahraničí. Je tak velké riziko, že masivní přechod od uhlí k biomase bude mít velice podobné ekologické dopady, jako využívání a intenzivní dotace do biopaliv vyrobených z palmového oleje.

V nedávných článcích (zde, zde i zde) bylo popsáno, jak současný přelom roku ukázal, že nebude možné pomocí na počasí závislých větrných a fotovoltaických zdrojů nahradit fosilní a jaderné zdroje nejen v Německu. Německo i Dánsko tak zaostávají za svými proklamovanými cíli ve snižování emisí a nahrazování uhelných elektráren. Úplný přechod od uhlí k plynu je ekonomicky náročný a zároveň sníží emise oxidu uhličitého pouze na polovinu. Alespoň papírově přechod na spalování biomasy stáhne produkci oxidu uhličitého na nulu. Ve skutečnosti je situace jiná. Emise škodlivin i oxidu uhličitého při spalování biomasy existují. Předpokládá se však, že biomasa znovu naroste a stejné množství oxidu uhličitého, které se při spálení vyprodukovalo, se pohltí. Formálně tak získáme bezemisní zdroj. Jistým problémem je, že růst stromů, ze kterých se produkují peletky může trvat řadu desítek let a to je i délka uzavření cyklu oxidu uhličitého v tomto případě.

Uhelná elektrárna Drax byla předělána na spalování pelet (zdroj: Drax)

Velká Británie si uzákonila zákon na velmi rychlé snížení emisí oxidu uhličitého. Jeho požadavky nelze splnit bez úplného zastavení produkce elektřiny v uhelných blocích. Velká Británie předpokládá další využívání jaderné energie a výstavbu nových jaderných bloků. Ovšem obnova energetických kapacit, a to nejen jaderných, je zde velice silně zpožděná, takže se přistoupilo k přebudování uhelných elektráren na spalování biomasy. Velká uhelná elektrárna společnosti Drax tak začala po roce 2012 postupně přecházet na spalování dřeva a společnost se tak stala z jednoho z největších emitentů oxidu uhličitého jedním z největších výrobců obnovitelné elektřiny. Celkový výkon elektrárny Drax je 4000 MWe. Velká Británie však nemá potřebné dřevo na výrobu pelet pro tuto produkci elektřiny. Většina lesů zde zmizela už během první fáze průmyslové revoluce.

A potřeby nejsou malé, zhruba rozsah lesa o rozloze přesahující území středních Čech a Prahy ročně. Pro produkci půl milionu tun pelet je totiž potřeba milion tun dřeva, k čemuž je potřeba zhruba 800 km². Drax bude potřebovat ročně zhruba 7,5 milionu tun biomasy v podobě pelet, což znamená spotřebu dřeva z území o rozloze zhruba 12 000 km².

Vybudovaly se tak obří zásobníky pelet a dováží se milióny tun dřeva z celého světa. Z počátku byla biomasa pouze k uhlí přidávána, takže v roce 2015 byl podíl využití biomasy 35 %, v roce 2016 se pak přechází na 70 % výroby z pelet a dostává se postupně až na 100 % využití dřeva. Většina dřeva se dováží loděmi z Ameriky.

Elektrárna Avedoere v Dánsku přešla také ze spalování uhlí na biomasu (zdroj: Dong Energy)

Stejným směrem se vydala i dánská firma Dong Energy, ta také přechází postupně ve svých elektrárnách od uhlí k dřevní hmotě. Od roku 2003 používá pelety a dřevní štěpku v elektrárnách Herning a Avedore. Postupně se na dřevo převádí například i její elektrárna Asnas se třemi bloky o výkonu 147 MW, 270 MW a 640 MW. Firma tak postupně nahrazuje uhlí dřevem a od roku 2003 snížila spotřebu uhlí z 6,2 milionů tun ročně na pouhých 1,7 milionů tun v loňském roce ve zbývajících dvou elektrárnách na uhlí. Do roku 2023 chce již spalovat pouze biomasu. Pokud bude spotřebovávat okolo 7 milionů tun dřevní hmoty, bude potřeba ročně vytěžit přes 10 000 km² lesa. Dánsko má sice jistý podíl biomasy ze zemědělského odpadu a produkce potravin, ovšem ta už se nyní plně spotřebovuje hlavně pro účel vytápění. I Dánsko tak dováží potřebnou dřevní hmotu ze zahraničí. Většinou to zatím bylo z Estonska, Litvy, Lotyšska a Ruska. Postupně se však také stále více obrací na Ameriku.

Přechod uhelných bloků na spalování dřevěných pelet i štěpky realizuje i německá společnost RWE. Ta začala spalovat pelety z USA ve své elektrárně v nizozemském Ameru. Po možnosti využití přeměny uhelných elektráren na spalování biomasy pro splnění svých cílů ve snižování emisí oxidu uhličitého pokukuje i Německo. Vidí v ní možnost pokrýt německou potřebu stabilních energetických zdrojů a dosažení snížení emisí za přijatelnou cenu. Zatímco ve Velké Británii a Dánsku je počet uhelných bloků přece jen omezený, Německo má v současné době 50 GWe uhelných zdrojů. Pokud tyto začnou masivně přecházet na biomasu, bude to znamenat radikální zvýšení dovozu dřevní hmoty do Evropy.

Němečtí politici začínají nyní jasně vidět, že Energiewende není schopna splnit své proklamace v oblasti snížení emisí a těžby i dovozu uhlí. Existuje tak velké riziko, že budou i v oblasti přechodu od uhlí k biomase následovat svůj energetický vzor Dánsko. Už z toho důvodu, že i většina zelených organizací proklamuje ve svých programech a plánech velký potenciál biomasy. Ostatně i energetické koncepce nejen českých Greenpeace a Hnutí Duha předpokládají velmi velký podíl produkce elektřiny z biomasy. Dosažené snížení emisí bude sice jen formální a na papíře a reálné ekologické dopady budou naopak extrémně negativní. Ovšem nejen zelení proponenti Energiewende v Německu, Dánsku i jinde budou moci vyhlásit její plný úspěch.

Mám velké obavy, že to skončí ještě mnohem dramatičtější katastrofou, než jakou pozorujeme v souvislosti s dotovanými biopalivy v Evropě, palmovým olejem a devastací pralesů v Indonésii. Devastace lesů, pokud opravdu bude Německo a další státy následovat dánskou energetickou koncepci, bude nesrovnatelně větší a bude se týkat daleko širších oblastí ve světě. A je pak možné, že stejně jako v případě bionafty zelené organizace zase zapomenou, že na počátku byla jejich kampaň. A stejně jako nyní demonstrují proti využití palmového oleje v potravinách, budou v budoucnu organizovat kampaně proti dovozu dřeva na nábytek, i když dominantní podíl na nárůstu spotřeby dřeva bude mít zelená výroba elektřiny v evropských elektrárnách, které přešly od uhlí k biomase. Doufám, že i mé varování přispěje k tomu, aby se tato chmurná vize, na rozdíl od té s dotovanou bionaftou a jejím povinným přidáváním do paliv pro auta, nenaplnila.

Zdroj úvodní fotografie: www.ksb.com

<http://oenergetice.cz/nazory/dovezena-...hyluje-se-k-dalsimu-zelenemu-prusvihu/>